

SLOVENSKÁ REPUBLIKA

UZNESENIE

Ústavného súdu Slovenskej republiky

II. ÚS 12/2026-17

Ústavný súd Slovenskej republiky v senáte zloženom z predsedu senátu Petra Molnára (sudca spravodajca) a sudcov Petra Straku a Ľuboša Szigetiho v konaní podľa čl. 127 Ústavy Slovenskej republiky o ústavnej sťažnosti sťažovateľa [REDAKOVANÉ], narodeného [REDAKOVANÉ], [REDAKOVANÉ], zastúpeného JK Advokátska kancelária s. r. o., Zvolenská cesta 4164, Banská Bystrica, proti postupu Okresnej prokuratúry Trenčín v konaní vedenom pod sp. zn. 1Pv 1/22/3309 a jej uznesení z 24. februára 2025 takto

r o z h o d o l :

Ústavnú sťažnosť **o d m i e t a .**

O d ô v o d n e n i e :

I.

Ústavná sťažnosť sťažovateľa a skutkový stav veci

1. Sťažovateľ sa ústavnou sťažnosťou doručenou ústavnému súdu 12. mája 2025 domáha vyslovenia porušenia svojich základných práv zaručených čl. 46 ods. 1 a 2 a čl. 48 od. 2 Ústavy Slovenskej republiky (ďalej len „ústava“) a čl. 36 ods. 1 a 2, ako aj čl. 38 ods. 2 Listiny základných práv a slobôd (ďalej len „listina“) postupom okresnej prokuratúry v konaní vedenom pod sp. zn. 1Pv 1/22/3309 a jej uznesením z 24. februára 2025. Ústavnému súdu zároveň navrhuje zrušiť namietané uznesenie okresnej prokuratúry a vrátiť jej vec na ďalšie konanie, ako aj priznať mu náhradu trov konania pred ústavným súdom.

2. Z obsahu ústavnej sťažnosti a jej príloh vyplýva, že o trestnom oznámení sťažovateľa vo veci podozrenia z trestného činu podvodu bolo rozhodnuté tak, že trestné stíhanie bolo podľa § 215 ods. 1 písm. b) Trestného poriadku uznesením vyšetrovateľa Okresného riaditeľstva Policajného zboru Trenčín ČVS: ORP-958/2-VYS-TN-2021 z 21. októbra 2024 (ďalej len „uznesenie vyšetrovateľa“) zastavené. Sťažnosť sťažovateľa proti uzneseniu vyšetrovateľa okresná prokuratúra namietaným uznesením podľa § 193 ods. 1 Trestného poriadku ako nedôvodnú zamietla.

II.

Argumentácia sťažovateľa

3. V ústavnej sťažnosti sťažovateľ predostiera argumentáciu, v ktorej spochybňuje zákonnosť uznesenia vyšetrovateľa dôvodiac, že vo vedenom trestnom konaní nebol vyšetrovateľom náležite zistený skutkový stav, neboli vykonané dôkazy v potrebnom rozsahu a vyšetrovateľ z tohto dôvodu dospel k nesprávnym skutkovým zisteniam. Je tak toho názoru, že vo vedenom trestnom konaní došlo k porušeniu zásady zistenia skutkového stavu bez dôvodných pochybností. Konkretizuje, že vyšetrovateľ dospel k nesprávne skutkovému záveru, podľa ktorého zo strany podozrivej osoby nedošlo k spáchaniu trestného činu podvodu, ale jej konanie možno posúdiť iba ako neschopnosť dodržať zmluvný záväzok. Namieta, že dôvodom takéhoto nesprávneho skutkového záveru bola skutočnosť, že sa vyšetrovateľ v rámci dokazovania obmedzil iba na tvrdenie podozrivej osoby. Za nesprávne považuje konštatovanie orgánov činných v trestnom konaní, že v posudzovanú situáciu nie je primerané riešiť využitím prostriedkov trestného práva, ale je potrebné využiť iné právne nástroje.

4. Sťažovateľ takisto dôvodí, že o trestnom oznámení bolo rozhodnuté až s odstupom viac ako troch rokov od jeho podania, keď vo vedenom trestnom konaní bolo vykonané minimálne množstvo procesných úkonov. V takomto postupe orgánov činných v trestnom konaní vidí porušenie svojho práva na prerokovanie veci bez zbytočných prietrahov.

III.

Predbežné prerokovanie ústavnej sťažnosti

5. Ústavný súd ústavnú sťažnosť sťažovateľa predbežne prerokoval na neverejnom zasadnutí senátu ústavného súdu podľa § 56 ods. 1 zákona č. 314/2018 Z. z. o Ústavnom súde Slovenskej republiky a o zmene a doplnení niektorých zákonov v znení neskorších predpisov (ďalej len „zákon o ústavnom súde“). Na predbežnom prerokovaní preskúmal, či nie sú dané dôvody na jej odmietnutie podľa § 56 ods. 2 zákona o ústavnom súde.

6. V súlade s princípom subsidiarity, ktorý je zakotvený v čl. 127 ods. 1 ústavy, ústavný súd poskytuje v konaní podľa uvedeného článku ochranu základným právam alebo slobodám fyzických osôb a právnických osôb za podmienky, ak o ochrane týchto práv a slobôd nerozhoduje iný súd. Systém ústavnej ochrany základných práv a slobôd je teda rozdelený medzi všeobecné súdy a ústavný súd, pričom ochranu základným právam a slobodám poskytuje v zmysle ústavy primárne všeobecné súdnictvo a ústavný súd až subsidiárne.

7. Z ustálenej judikatúry ústavného súdu ďalej vyplýva, že princíp subsidiarity právomoci ústavného súdu sa uplatňuje aj na ochranu základných práv a slobôd ostatnými orgánmi verejnej moci. Každý, kto namieta porušenie svojho základného práva, musí rešpektovať postupnosť tejto ochrany a pred tým, než podá sťažnosť ústavnému súdu, požiadať o ochranu ten orgán verejnej moci, ktorého kompetencia predchádza právomoci ústavného súdu. Ústavný súd môže uplatniť svoju právomoc až vtedy, ak fyzická osoba alebo právnická osoba nemá iný prostriedok účinnej ochrany svojich práv.

8. Podľa čl. 1 príkazu generálneho prokurátora Slovenskej republiky č. 11/2019 z 28. novembra 2019 o postupe prokurátorov pri vybavovaní žiadostí o preskúmanie zákonnosti v predsúdnom

trestnom konaní (ďalej len „príkaz“) tento príkaz upravuje postup prokurátora pri vybavovaní podania, ktorým sa podávateľ domáha preskúmania zákonnosti rozhodnutia vydaného v predsúdnom konaní alebo preskúmania zákonnosti postupu prokurátora v predsúdnom konaní vrátane postupu spočívajúceho v preskúmaní postupu policajta v priebehu vyšetrovania alebo skráteného vyšetrovania podľa Trestného poriadku, alebo odstránenia prierahov prokurátora v predsúdnom konaní a ktoré nie je možné považovať za opravný prostriedok alebo iné podanie podľa Trestného poriadku (ďalej len „žiadosť“).

9. Podľa čl. 3 ods. 3 príkazu podľa tohto príkazu sa postupuje iba vtedy, ak je žiadosť podaná obvineným, jeho obhajcom, poškodeným, jeho splnomocnencom, oznamovateľom, zúčastnenou osobou alebo osobou, ktorá môže podať opravný prostriedok v trestnom konaní. Podania, ktoré sú podľa obsahu žiadostou a ktoré podala iná osoba, sa podľa tohto príkazu nevybavujú.

10. Príkaz je vyjadrením osobitného oprávnenia generálneho prokurátora podľa § 10 ods. 2 zákona č. 153/2001 Z. z. o prokuratúre v znení neskorších predpisov (ďalej len „zákon o prokuratúre“) vydávať príkazy, pokyny a iné služobné predpisy, ktoré sú záväzné pre všetkých prokurátorov, právnych čakatel'ov prokuratúry, asistentov prokurátorov a ostatných zamestnancov prokuratúry. Také oprávnenie má osobitnú povahu vo vzťahu k ostatným inštitútom zákona o prokuratúre a keďže je príkaz pre prokurátorov záväzný, je postup podľa neho (čl. 6 ods. 4 príkazu spolu s nadväzujúcimi ustanoveniami zákona o prokuratúre) právnym prostriedkom na ochranu základných práv a slobôd podľa § 132 ods. 2 zákona o ústavnom súde (IV. ÚS 132/2020, IV. ÚS 420/2020, IV. ÚS 463/2020).

11. Keďže v dotknutej trestnej veci nebolo vznesené obvinenie, nevznikla prekážka právoplatne rozhodnutej veci podľa § 9 ods. 1 písm. e) Trestného poriadku a postup uvedený v predchádzajúcom bode má osobitnú povahu oproti návrhu podľa § 364 ods. 1 písm. c) Trestného poriadku (ktorý by bol „iným podaním podľa Trestného poriadku“ v zmysle čl. 1 príkazu).

12. Sťažovateľ v ústavnej sťažnosti nepreukázal ani neuviedol, že by postup v zmysle uvedeného príkazu generálneho prokurátora využil. Za takýchto okolností ústavný súd považuje ústavnú sťažnosť sťažovateľa za predčasnú a neprípustnú, keďže využitie postupu preskúmania zákonnosti rozhodnutia vydaného v predsúdnom konaní (namietaného uznesenia) podľa príkazu generálneho prokurátora ustálená judikatúra ústavného súdu kvalifikuje ako účinný právny prostriedok k poskytnutiu ochrany formulovaných práv sťažovateľa. Príslušný stupeň prokuratúry má v zmysle citovaného príkazu právomoc preskúmať namietané uznesenie okresnej prokuratúry, ako aj postup, ktorý mu predchádzal. Sťažovateľ by mal následne možnosť v prípade nespokojnosti s výsledkom takéhoto prieskumu namietat' jeho výsledok prostredníctvom ústavnej sťažnosti (s čím by mohol spojiť aj požiadavku preskúmania namietaného uznesenia okresnej prokuratúry, pozn.).

13. Vzhľadom na uvedené skutočnosti ústavný súd dospel k záveru, že sťažovateľ disponoval účinným právnym prostriedkom nápravy potenciálneho zásahu do jeho označených práv, ktorého využitie nepreukázal. Ústavný súd však môže konať len vtedy, ak fyzická osoba alebo právnická osoba nemala inú možnosť účinnej ochrany svojich práv (čl. 127 ods. 1 ústavy), čo nie je prípad sťažovateľa. Vzhľadom na uvedené odmietol ústavnú sťažnosť sťažovateľa pri jej predbežnom prerokovaní ako neprípustnú podľa § 56 ods. 2 písm. d) zákona o ústavnom súde v rozsahu namietaných základných práv podľa čl. 46 ods. 1 a ods. 2 ústavy a podľa čl. 36 ods. 1 a 2 listiny.

14. Pokiaľ ide o sťažovateľom formulovanú námietku porušenia jeho základného práva na prerokovanie veci bez zbytočných prietáhov podľa čl. 48 ods. 2 ústavy a podľa čl. 38 ods. 2 listiny, ústavný súd poukazuje na svoju ustálenú judikatúru, podľa ktorej sa tomuto základnému právu poskytuje ochrana len vtedy, ak bola ústavná sťažnosť ústavnému súdu predložená v čase, keď k namietanému porušeniu označeného základného práva došlo alebo porušenie v tomto čase ešte trvalo. Sťažovateľ sa so svojou ústavnou sťažnosťou na ústavný súd obrátil v čase, keď už tento prostriedok nápravy vo vzťahu k označenému postupu okresnej prokuratúry nebol objektívne spôsobilý splniť svoj účel, keďže ústavnú sťažnosť uplatnil sťažovateľ až po tom, čo bolo o jeho trestnom oznámení právoplatne rozhodnuté (obdobne pozri sp. zn. I. ÚS 572/2017). Vzhľadom na uvedené ústavný súd odmietol ústavnú sťažnosť v tejto časti ako zjavne neopodstatnenú podľa § 56 ods. 2 písm. g) zákona o ústavnom súde.

15. Vzhľadom na odmietnutie sťažovateľom podanej ústavnej sťažnosti ako celku ostalo bez právneho významu zaoberať sa ďalšími v nej uplatnenými návrhmi.

P o u č e n i e : Proti tomuto rozhodnutiu ústavného súdu nemožno podať opravný prostriedok.

V Košiciach 14. januára 2026

Peter Molnár
predseda senátu